

[H. P. Johansen.]

Dernæst vil jeg gerne sige et par ord om det spørgsmål, som vedrører samarbejdet mellem skole og hjem eller rettere sagt mellem forældre og lærere. Det er måske nok det problem, som har været drøftet allermost, først i kommissionen og derefter i folketingsudvalget, ligesom det også har været drøftet andre steder. Det spørgsmål var egentlig også stærkt i forgrunden i 1933, da man gennemførte den nugældende tilsynslov, ved hvilken man indførte forældrerådene i den tro og mening, at de var vejen til et nærmere og bedre samarbejde mellem skole og hjem. Det er imidlertid en kendsgerning, at forældrerådene mange steder blev en skuffelse og derfor faldt bort lidt efter lidt.

Nu kunne man spørge, hvorfor de blev en skuffelse, og det er der givet mange forskellige svar og mange forskellige forklaringer på. Det skal jeg ikke komme ind på, for det vil der næppe blive tid til at få diskuteret til ende her i dag, men jeg har det indtryk, uden at jeg har nogen bestemt statistik at holde mig til, at i de større byer med mange skoler var der bedre virkemuligheder for forældrerådene, og det er vistnok også der, de har holdt sig i størst udstrækning. Forholdet var ofte det, at i mindre provinsbyer, hvor der måske kun var en skole eller højst et par skoler, havde man både skoleudvalg, skolekommission og forældreråd, og det er jo forståeligt, at der sommetider kunne opstå stridigheder om mit og dit, altså stridigheder mellem de forskellige institutioner. Her var forældrerådene af mange grunde, også ved den måde, hvorpå de blev valgt, den svageste part, og så bukkede de under lidt efter lidt.

Nu sættes der imidlertid noget nyt i stedet for forældrerådene, og det nye har den fordel, at nu sikres forældrene repræsentation i skolernes styrelse og ledelse enten på den ene måde eller på den anden måde. Enten man vælger både skolenævn og skolekommission, eller man nøjes med, hvad jeg vil kalde en kombineret skolekommission med forældrerepræsentation, er forældrene sikre på repræsentanter i skolens styrelse, og det synes jeg må kaldes et meget væsentligt fremskridt. Selvfølgelig kan man udmærket godt have stor interesse for skolen, selvom man ikke i øjeblikket har skolesøgende børn, det er der mange eksempler på. På den anden side er det desværre heller ikke alle skolesøgende børns forældre, der viser stor interesse for skolen, det er der også mange eksempler på. Det må erkendes, at det er et berettiget

krav, og det er af stor værdi, forekommer det mig, at forældrene sikres plads i skolens styrelse, og det bliver interessant i fremtiden at se, hvilken af de to former der her er åbnet mulighed for, som vil blive den mest benyttede. Det er muligt, det vil gå således, at kommuner, der har mange skoler, fortrinsvis vil vælge både skolekommission og skolenævn, medens kommuner, der kun har få skoler, vil foretrække at nøjes med en skolekommission med forældrerepræsentation.

Men nu er det blevet oplyst for os både i den højtærede ministers forelæggelsestale og gennem betænkningen fra folketingsudvalget, at folketinget har foretaget en ikke helt uvæsentlig ændring i dette afsnit af lovforslaget, idet det oprindelige lovforslag gik ud på, at kommunalbestyrelsen skulle afgøre, hvorvidt der skulle vælges forældrenævn ved en kommuneskole eller ikke. Folketinget har ændret forslaget således, at over halvdelen af forældrene ved en skole kan beslutte og gennemføre, at der skal være et nævn, uanset hvilket synspunkt kommunalbestyrelsen har. Det, der er gennemført her, er et kompromis, og der er måske næppe nogen, der er helt tilfreds med denne ordning, idet der er nogle, der vil gå videre, og andre synes, at den måde, paragraffen er formet på, går lovlig vidt.

Jeg vil meget anbefale, at man tiltræder folketingets affattelse. Det har længe stået mig klart, at man skulle en vej ud her. Jeg mener også, at den foreslåede form er anvendelig, og jeg håber så, at skolenævnene, hvor de bliver oprettet, vil bidrage til at bevare og at fremme et godt forhold mellem skole og hjem. Jeg ser således på det, at det er ingenlunde nogen let opgave for de kvinder og de mænd, der skal udføre dette arbejde. Der er jo nemlig mange forskellige interesser, som skal varetages i et skolenævn.

Jeg finder dernæst anledning til at sige nogle få bemærkninger om §§ 25 og 26, der indeholder noget nyt både med hensyn til undervisning og med hensyn til udgifter. De omhandler nemlig spørgsmålet om ansættelse af konsulenter for særundervisning af børn, der af en eller anden grund ikke kan følge den almindelige undervisning. Ved udarbejdelsen af disse paragraffer har jeg det indtryk, at der er taget stort hensyn til, hvad jeg vil kalde det kommunale selvstyre, idet der ikke er lagt en særlig fast ramme, men afgørelsen i høj grad er overladt til de lokale myndigheder. Det siges således i § 25, at der knyttes en kon-